

[Erik Eriksen.]

tilsagn om en almindelig lettelse af personskatten og en selvstændig indsats mod sambeskatningen.

Jeg vil så gå videre og sige, at hvis vi kommer i lag med samordningsbestræbelser som dem, jeg her har skitseret, tror jeg det vil vise sig muligt at lette pengepolitikken og dermed rentebyrden. Den højtærede statsminister var i en betragtning inde på det samme, men han ikke så meget som blot antydede, hvorledes han har tænkt sig en sådan rentelettelse gennemført. En lempe pengepolitik må tillægges væsentlig betydning, eftersom en kombination af mindre personskat og lavere rente vil være af stor betydning for de mange, der er i gang med ny virksomhed, eller som må arbejde med lange lån. Jeg tror nemlig, at disse grupper af medborgere i særlig grad er indstillet på at klare sig med et beskedent forbrug.

Det er min opfattelse, at normalt er en forbrugsbegrænsende politik af det onde. Det er nemlig helt indlysende, at en øget produktion kun kan afsættes gennem en voksende eksport og et stigende forbrug. Vi ved også fra tidligere kriseindgreb, at forbrugsbegrænsende foranstaltninger samtidig hæmmer produktionens vækst, men i den foreliggende situation er det vel mindre betænkeligt med en forbrugsbegrænsning end ellers. Markedssituationen gør det nemlig bydende nødvendigt for erhvervslivet at investere i et omfang som aldrig før set. Fortidens synder skal i virkeligheden gøres gode nu igen i løbet af få år. Det drejer sig ikke blot om de 20 pct. af industriproduktionen, som efter den seneste chockrapport er i farezonen, men det gælder også et stort antal enkeltvirksomheder, som hidtil har levet i et beskyttet klima, der nu bliver koldere og måske bliver det hurtigt. Derfor må disse virksomheder investere, selv om der vil ske en begrænsning i det hjemlige forbrugs vækst. Jeg mener også, at sådanne investeringer vil blive befordret af den gode eksportkonjunktur, der stadig er for byerhvervene.

Jeg vil i denne forbindelse sige, at også jeg anser den fulde beskæftigelse for at være et så stort gode i sig selv, at vi bør gøre en målbevidst indsats for at bevare den;

men det kræver jo, at alle kredse i vort land også indretter sig på de ændrede vilkår, som den fulde beskæftigelse betinger, og i den foreliggende situation er det min opfattelse, at en dæmpning af aktiviteten i byggeriet og også andetsteds i vor økonomi ikke indebærer nogen fare for denne fulde beskæftigelse. Inden for en lang række fag er der i høj grad mangel på arbejdskraft — en nylig foretagen undersøgelse nævner således, at der i jernindustrien mangler 10 000 arbejdere — og derfor vil en midlertidig dæmpning af aktiviteten være i alles interesse; uden den har det nemlig lange udsigter med at få produktionen til at stige igen, tror jeg.

Hvis vi skal have held med en politik som den, jeg her har skitseret, siger det sig selv, at regeringen også må opgive enhver tanke om straffeekspeditioner mod det private erhvervsliv, således som man har gjort det ved alle de sidste års kriseforlig. Tvangslånet fra 1957 står endnu i manges erindring som en højest uheldig politisk foranstaltning mod erhvervene, som et virkningsfuldt forsøg på at begrænse investeringerne på et tidspunkt, da alt i virkeligheden talte for deres forøgelse. Nedskares investeringerne for at opretholde forbruget, så pantsætter man fremtiden til fordel for nutiden, og det kan aldrig være nogen ansvarlig politik, navnlig ikke nu.

Med det allerede sagte har jeg gerne ville pege på en række årsager til vore nuværende vanskeligheder, men også samtidig antyde forskellige konstruktive løsninger. Det er min faste overbevisning, at hvis vi kunne føre en politik efter disse linjer, ville vi samtidig i meget væsentlig grad lette vor indtræden i fællesmarkedet.

Jeg vil ikke nægte, at jeg betragter det som en given sag, at Danmark i løbet af et års tid eller lidt mere står som medlem af fællesmarkedet. Jeg er også tilbøjelig til at tro, at det samme vil være tilfældet for Englands vedkommende; vanskelighederne med Commonwealthlandene gør dog, at man ikke kan føle sig helt sikker, naturligvis. Men for England og i endnu højere grad for Danmark gælder det, at der ikke er nogen god fremtid i at vente, og skulle det ske, at England af den ene eller den anden grund må opgive sin snarlige indtræ-